

FAKULTET POLITIČKIH NAUKA U PODGORICI

IZBORNI SISTEMI

DR ZLATKO VUJOVIĆ

VII predavanje

Izborni sistemi u upotrebi: V.Britanija, Francuska, SAD,
Njemačka i Crna Gora

Centralni predstavnički organi i osnovni strukturni elementi izbornih sistema V. Britenije, Francuske, SAD, Njemačke i Crne Gore

Velika Britanija

Rasprava u donjem domu (House of Commomns)

Velika Britanija – sastav Parlamenta

<i>Parlament</i>	<i>Ukupan broj mjesta</i>	<i>Broj mjesta koja se osvajaju</i>	<i>Trajanje mandata (god.)</i>	<i>Minimalna starost za glasanje</i>	<i>Minimalna starost za izbor</i>
<i>Donji dom / Dom komuna</i>	659	659	5	18	21
<i>Gornji dom / Dom lordova</i>	1213^{*)}	0	-	-	21

Velika Britanija

- Zasijedanje Gornjeg doma (House of Lords)

Izborni sistem Velike Britanije - rezime

Izborni sistem	Tip sistema	Oblik kandidature	Oblik glasanja	Nivo raspodjele mandata	Metoda raspodjele mandata
VELIKA BRITANIJA	Jednokružni većinski	Pojedinačno	Jedan glas	Jednomandatni okrug	Relativna većina

Francuska

- Zgrada Francuskog Parlamenta

Francuska – sastav Parlamenta

Parlament	Ukupan broj mjesta	Broj mjesta koja se osvajaju	Trajanje mandata (god.)	Minimalna starost za glasanje	Minimalna starost za izbor
Donji dom / Nacionalna skupština /	577	577	5	18	18
Gornji dom / Senat	321	0	9	18	18

Izborni sistem Francuske - rezime

Izborni sistem	Tip Sistema	Oblik kandidature	Oblik glasanja	Nivo raspodjele mandata	Metoda raspodjele mantada
FRANCUSKA	Dvokružni većinski	Pojedinačno	Jedan glas	Jednomandatni okrug	Apsolutna većina; prag za 2. krug 12,5% glasova

Sjedinjene američke države

- Zgrada Kongresa SAD

SAD – sastav Kongresa

Kongres	Ukupan broj mjesta	Broj mjesta koja se osvajaju	Trajanje mandata (god.)	Minimalna starost za glasanje	Minimalna starost za izbor
Donji dom / Predstavnički dom /	435	435	2	18	25
Gornji dom / Senat /	100	100	6	18	30

Izborni sistem SAD - rezime

Izborni sistem	Tip sistema	Oblik kandidature	Oblik glasanja	Nivo raspodjele mandata	Metoda raspodjele mandata
SAD	Jednokružni većinski	Pojedinačno	Jedan glas	Jednomandatni okrug	Relativna većina

Njemačka

Njemačka – sastav Bundestaga

Parlament	Ukupan broj mjesta /2002./	Broj mjesta koja se osvajaju	Trajanje mandata (god.)	Minimalna starost za glasanje	Minimalna starost za izbor
Donji dom /Savezna skupština/ (<i>Bundestag</i>)	656	662	4	18	18
Gornji dom /Savezni savjet/ (<i>Bundesrat</i>)	69	0	-	18	18

Njemački izborni sistem - rezime

Izborni sistem	Tip sistema	Oblik kandidature	Oblik glasanja	Nivo raspodjele mandata	Metoda raspodjele mandata
NJEMAČKA	Personalizovani PR	<ul style="list-style-type: none">* Pojedinačni kandidati* Zatvorena lista	2 glasa	<ul style="list-style-type: none">* Jednoman datni okruzi* Država	<ul style="list-style-type: none">* Relativna većina* Hare-Nimmeyerova metoda; izborni prag 5% ili tri direktna mandata